

BEČ

savremena
GIMNAZIJA

MAJ 2022.

Schönbrunn

Na tragu Rimljana u Beču

U šetnji sa bečkim klasicima

Prirodnjački muzej

Prater

Belvedere muzej

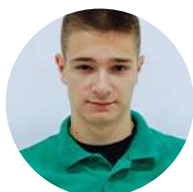
112

IMPRESUM

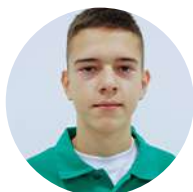
Aleksandar Kašerić - Latinski jezik i Biologija

Saznajte više o Rimskom carstvu na području današnjeg Beča, kao i o evoluciji kroz koju je ljudska vrsta prošla

Rastko Čukić - Istorija

Saznajte više o istorijskim znamenitostima Beča

Jakov Kežman - Jezik, mediji i kultura

Saznajte nešto o razlikama i sličnostima između Austrije i Srbije

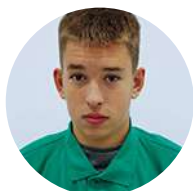
Nađa Minić - Muzička kultura

Prošetajte Bečom u društvu Nađe i čuvenih bečkih kompozitora

Adriana Šišević - Likovna kultura

Saznajte koji muzeji i koja umetnička dela su na nas ostavila najjači utisak

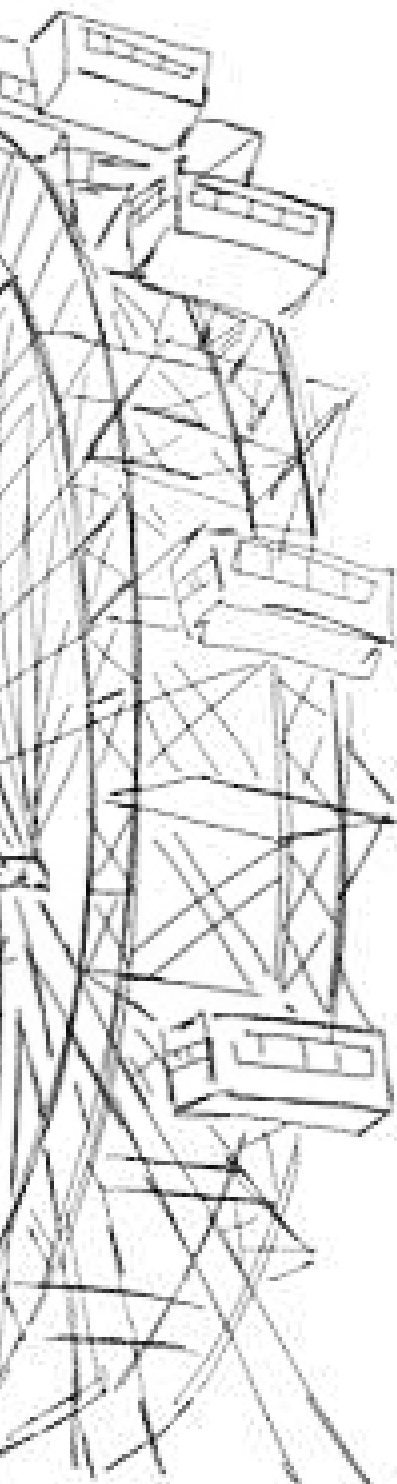
Relja Roža - Geografija

Upoznajte se sa lokacijama koje vam preporučujemo da posetite

Stevan Plavšić - Engleski jezik

Informišite se o Beču kroz vodič za putovanja na engleskom jeziku

Latinski jezik

NA TRAGU

RIMLJANA U BEČU

Rimljani su tokom prvog veka nove ere na prostoru centra današnjeg Beča osnovali *lat. castrum* (vojno utvrđenje) *Vindobona*, vremenom utvrđenje se razvijalo i preraslo u grad. Ostaci rimskog carstva prisutni su i u današnjem modernom Beču. Najbogatije i najznačajnije nalazište Rimskih ostataka jeste trg *Michaelerplatz* na kome su smešteni ostaci starorimskog sistema navodnjavanja grada (*lat. aqueduct*). Takođe, na istom trgu pronađene su partikule legionarskih ispostava (*lat. canabae legionis*). U centralnom delu modernog trga nalazi se ograđeni deo koji predstavlja svojevrsni „prozor u prošlost“, u ograđenom delu nalaze se očuvani delovi akvadukta i zidina koje su se tu protezale. Severno od *Stephansplatz* nalazi se *Hoher Markt*, jedan od najstarijih i najznačajnijih trgova u Beču, na kome se nalaze iskopine ruševina kuća i domova u kojima su stanovali rimski oficiri i njihove porodice.

Deo pomenutog trga pretvoren je u muzej, koji pored iskopina kuća turistima nudi bogatu zbirgu rimske keramike i nadgrobnih spomenika. U podzemnim prostorijama vatrogasnog štaba Am Hof nalaze se ostaci kanalizacijske mreže jednim delom očuvane u celosti. Otkrivene su ruševine zida rimskog logora, zidne kule, deo ulice koja je išla uz zid i oko 5 metara kanala ispod zida. Ostatke rimske civilizacije imali smo priliku da vidimo i na velikom broju građevina i spomenika. Arheolozi su pronašli dokaze o užasnom požaru koji je zahvatio utvrđenje i grad *Vindobona* početkom petog veka nove ere, sravnivši je sa zemljom. Ovim događajem završava se rimska istorija na području modernog Beča.

Engleski jezik

VIENNA

TRAVEL GUIDE

Vienna is the capital and one of the federal states of Austria. With around 1 910 000 inhabitants (2.9 million in the wider city area), Vienna is the 6th largest city in the European Union, by far the largest city in Austria and its political, economic and cultural center. The city lies on the Danube in the easternmost part of Austria, not far from the border with Slovakia, Hungary and the Czech Republic, at the crossroads of north-south roads, connecting the Baltic with the Adriatic, and west-east, connecting Western Europe with the Balkans and Asia. St. Stephen's Cathedral - one of the symbols of Vienna, when you're already there it's nice to peek inside the cathedral. Otherwise you can climb one of the towers of the cathedral and enjoy the view of the city. Stephansplatz - the square next to the cathedral and otherwise the central city square in the geographical sense, although it includes the surrounding streets and not just the square in front of the cathedral. Opposite the cathedral is a building of extremely modern Haas-Haus architecture, and they say that public opinion was initially skeptical about the combination of a medieval cathedral and a glass and steel building, and is now considered an example of how old and new architecture can blend harmoniously. The streets of Kartner strasse and Graben, which lead to the cathedral, are full of shops with a wardrobe and delicacies, so I warmly recommend Cheese & more to visit.

Hofburg palace - The former residence of the Habsburgs and the seat of the ruler until 1918, and even today it is in one part the seat of the president of the state. One of the largest imperial complexes in the world, where parts of the complex date from the 13th century onwards. Now there are numerous museums - the Royal Apartments, the Queen Sisi Museum, the Austrian National Library, the Royal Treasury and the Spanish Riding School. To tour most of them are again queues so it is recommended to buy tickets online. Albertina Museum - right next to the opera house in the center. It exhibits over a million works of art, and among others there are works by Picasso, Michelangelo, Renoir, Leonardo da Vinci, Klimt... In front of him I would say that one of the most visited museums in Vienna is Schönbrunn Palace and gardens.

The Baroque palace from the 18th century, where Maria Theresa and Franz Joseph stayed, contains 1441 rooms, of which 45 rooms are open to tourists - they have two ticket options for more or less rooms, as well as guided tours longer and shorter. You can visit the gardens without entering the palaces. It is recommended to go when the weather is better and when the nature is more lush, because then the gardens come to the fore. They are huge and you can spend almost the whole day there, plus due to the proximity of the zoo, it is an all-day animation for children.

Prater - a park that is the oldest amusement park in the world, today there are over 250 attractions and the park regularly gets new content. It's fun for the whole family, one thing that is not so tempting in winter. It is open all year round, but most visits are from March to September. The most attractive are the Great Wheel, which has been spinning for more than 150 years, it was quite damaged even in the Second World War, but it was quickly restored, the Prater Tower and the Madame Tiso Wax Museum. If i was you and if i had an opportunity to visit this city i would definitely visit it with my family because there is so much to see if you are interested in culture, or maybe if you're a shopping kind of person there are a lot of high end designer boutiques.

Istorija

ISTORIJSKE ZNAMENITOSTI BEČA

Dvorac Šenbrun je jedna od najposećenijih znamenitosti u Beču sa više miliona turista godišnje koji ga obidu. On je nekad bio letnja rezidencija Habsburkške loze. Leopold I je započeo izgradnju dvorca 1696. godine a zvršena je 1743. za vreme vladavine Marije Terezije. Dobio je ime po njenoj omiljenoj boji - žutoj što znači Šenbrun. Tokom godina 19. veka u njemu je boravio car Franc Jozef i njegova supruga. U istom tom dvorcu poslednji austrougarski vladar Karl I abdicirao je 1918. godine nakon završetka Prvog svetskog rata i time je okončana vladavina Habsburgovaca koja je trajala više od pola veka. Tokom Napoleonovog pohoda na Beč dvorac Šenbrun koristio je kao svoj glavni štab. Wolfgang Amadeus Mocart imao je nastup u Šenbrunu 1772. godine.

Dvorac Belvedere sačinjen je iz dve palate. Nastao je u 18. veku kao letnja rezidencija princa Eugena Savojskog. Počeo je izgradnju 1714. a totalno je završen 1723. godine. Za vreme Drugog svetskog rata zgrade palate su teško oštećene a zatim obnovljene. Belveder je projektovao poznati barokni arhitekta Johan Lukas. Prvo je započet donji Belvedere i završen je 1716. godine. Drugi objekat (gornji Belvedere) je izgrađen u periodu od 1720-1723. godine.

Prater je najstariji zabavni park na svetu. Velika je atrakcija mladih. Zemljište na kome se danas nalazi bilo je u carskom vlasništvu sve do 1766. kada ga Jozef II prepisao za javno korišćenje. Najpre postaje park za odmor i rekreaciju a zatim i zabavni park na kome se nalaze ringišpili i druge zanimljivosti. Godine 1873. održavala se prva svetska izložba na teritoriji Pratera i u tom periodu sagrađen je ringišpil visine 84 metra, a izbačen je iz upotrebe 1937. kada je izgoreo. Čuveni točak u Prateru sagrađen je 1897. godine.

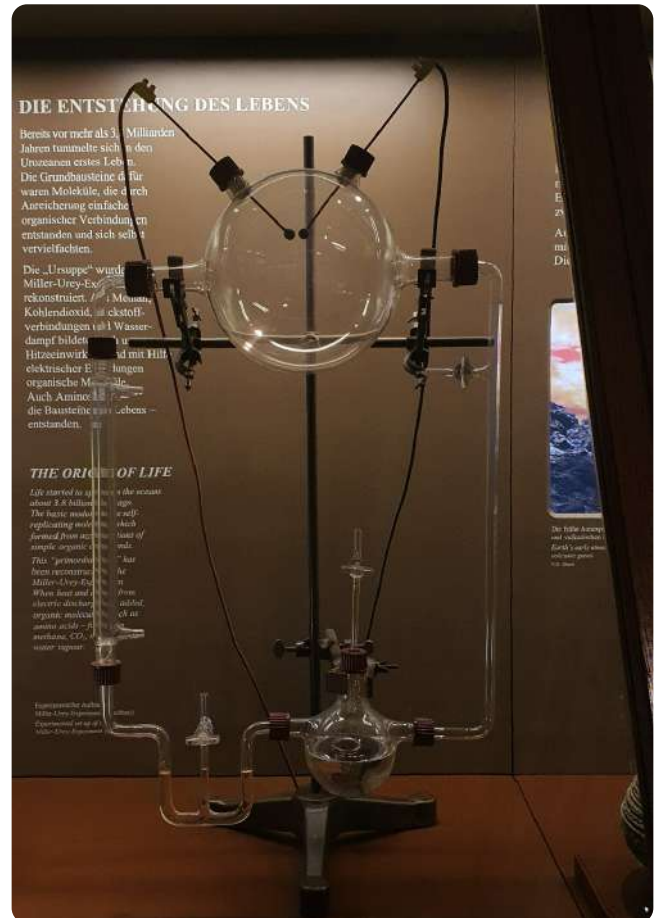

Katedrala Svetog Stefana je katolička katedrala koja se nalazi na trgu Svetog Stefana u centru Beča. Prvenstveno je sagrađena crkva Svetog Stefana 1147. godine na mestu gde se danas nalazi katedrala. Građena je u romantičkom stilu. Nastavak crkve je sagrađen u gotskom stilu. Prema planovima arhitekti nova crkva je obuhvatala zidove oko stare crkve tako da po završetku izgradnje to je poslata jedna crkva. Oštećena je 1430. godine, biva delimično obnovljena - prvi toranj je izgrađen 1433. godine, krov 1734. a izgradnja drugog tornja je prekinuta i nikada nije završena. Tokom drugog svetskog rata katedrala je značajno oštećena a rekonstruisana je 1953. godine.

Biologija

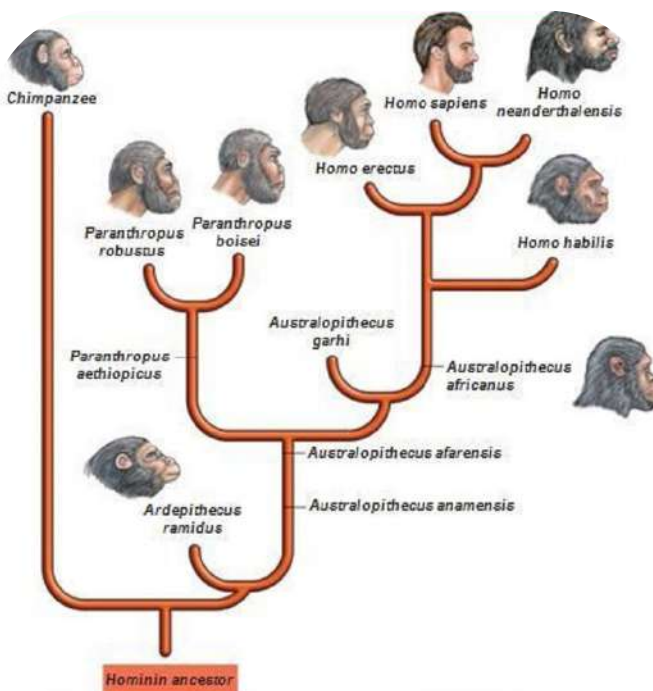
EVOLUCIJA

Evolucija je pojam koji već skoro 2500 godina navodi čovečanstvo na razmišljanje. Još je Aristotel u 4. veku pre nove ere govorio o postanku i preobražaju kroz koji su vrste prošle. Moderna teorija evolucije jeste sinteza Mendelovih načela genetike i Darwinove teorije evolucije. Živi svet na Zemlji, prema teoriji prebiotske supe, započinje postankom prvog organskog molekula - nastalog kompartmentizacijom amonijaka, ugljen-dioksida i molekula vode, nakon obrazovanja brijere, došlo je do električnog pražnjenja koji je doveo dovoljno energije da se pomenuti molekuli spoje i daju prvi organski molekul.

Repliku eksperimenta - in vitro dokaza teorije prebiotske supe, izvedenog od strane Aleksandra Oparina, imali smo priliku da vidimo u Prirodnjačkom i istorijskom muzeju Beča. Makroevolucija započinje nastankom prve ćelije - protoćelije i traje i danas. Najfascinantniji primer evolucije za ljudsku vrstu jeste sam čovek. Ljudska vrsta vodi poreklo sa tla Afrike, tačnije prvi preci savremenog čoveka su živeli u istočnim delovima Afričkog kontinenta. Evolucija savremenog čoveka počinje odvajanjem roda *Australopithecus* od njihovog bliskog srodnika - pretka današnjih šimpanzi.

Najpoznatiji kompletno sačuvani fosil primerka *Australopithecus afarensis* jeste poznata *Lucy*, koja je dobila naziv po istoimenoj pesmi grupe *The Beatles*. Osteološki materijal *Lucy* i dan danas impresionira biologe i poštovaoce ove nauke. Od vrste *Australopithecus afarensis*, evoluciono stablo savremenog čoveka se grana u dva pravca, pri čemu se jedan slepo završava vrstama *Paracantropus robustus* i *Paracantropus boisei*, dok drugi pravac nastavlja svoju evoluciju preko *Australopithecus africanis* do konačnog razvića roda *Homo*. Prvi predstavnik roda *Homo* jeste *Homo habilis* ili takozvani spretni čovek. Ovo je prva vrsta *Hominidae* za koju se zna da je koristila oruđe npr. kamene oštrice. Daljim evolucionim promenama, pre oko 1,8 miliona godina pojavila se vrsta *Homo erectus* tzv. uspravni čovek.

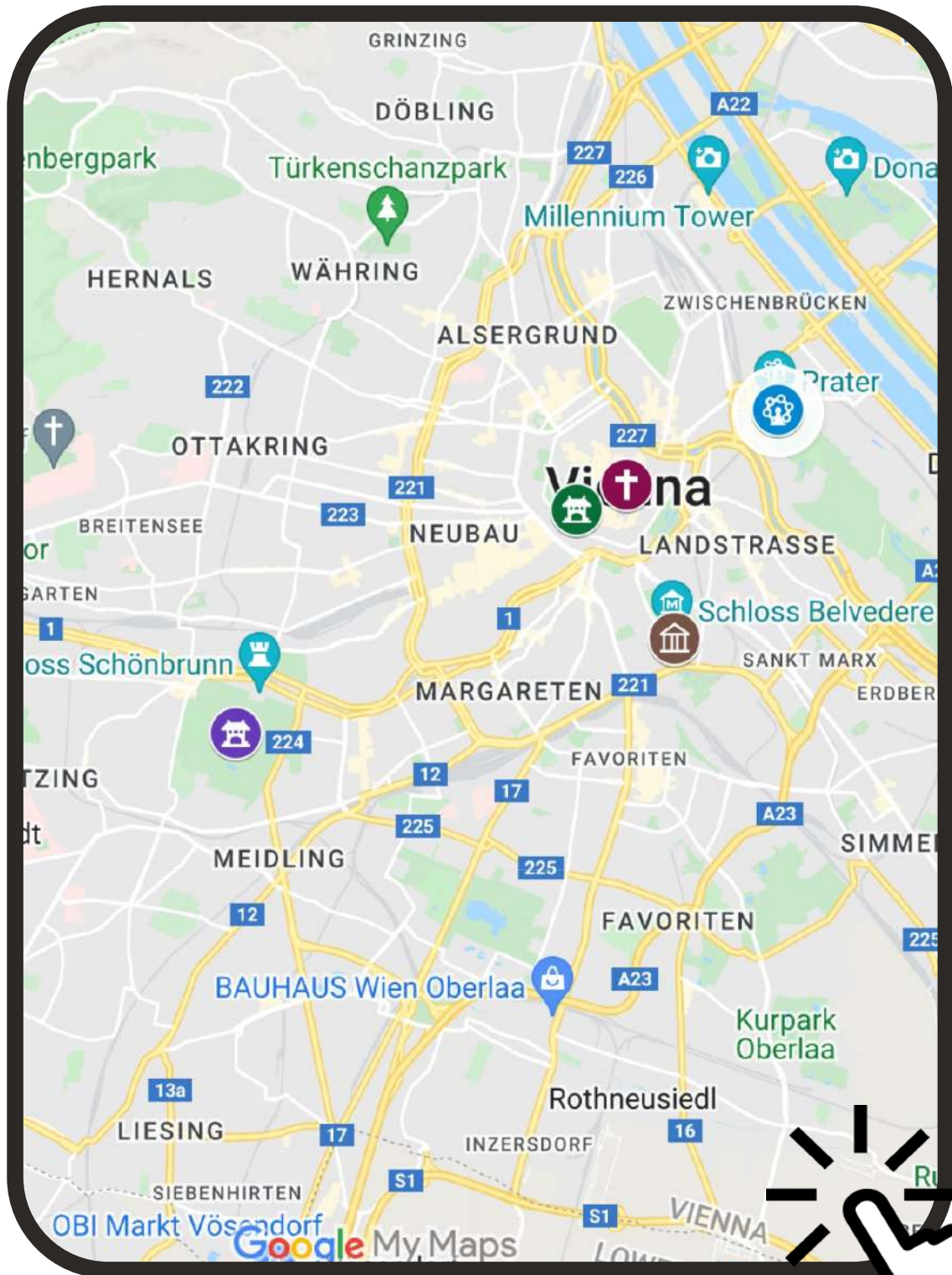

Daljim evolucionim promenama, pre oko 1,8 miliona godina pojavila se vrsta *Homo erectus* tzv. uspravni čovek. Uspravni čovek je migrirao iz Afrike na druge kontinente, zbog čega su nalazišta ove vrste rasprostranjena svuda po svetu, npr. na ostrvu Java pronađen je poznati *Javanski čovek*. Nažalost iako vrlo spretnan, usled klimatskih promena i kompeticije za stanište i hranu, vrsta *Homo erectus* je izumrla. Ponovnu migraciju iz Afrike izvršila je vrsta *Homo neanderthalensis*, koja se pojavila pre 250 hiljada godina.

Kompetitivna vrsta neandertalskom čoveku bila je vrsta *Homo sapiens* odnosno savremeni čovek. Iako je danas neandertalski čovek izumreo zbog ukrštanja vrsta, moderni čovek danas ima 3% gena poreklom od vrste *Homo neanderthalensis*.

Geografija

MAPA BEČA

Muzička kultura

U ŠETNJI SA BEČKIM KLASICIMA

Pored puno obaveza na našem studijskom putovanju i brižnog paženja naših profesora, drugo veče oko 2 ujutru, uspela sam da se iskradem iz hotela i odem u šetnju sa mojim starim dobrim drugarima – Mocartom, Betovenom i Hajdnom, koji su se, sa dugogodišnjeg odmora, sa Maldiva, vratili u rodnu državu samo zbog mene. Našli smo se kod prirodnjačkog muzeja i krenuli u šetnju. Duge kose su nam lelujale po vetru u sitne sate. Kroz šetnju i smešne razgovore nailazimo na Katedralu Svetog Stefana ispred koje Hajdn započinje dubokoumnu temu: „Ovde sam stekao svoja prva muzička znanja, pevajući u horu i učeći da sviram čembalo i violinu, potom sam se zaposlio kod grofa Esterhazija kao kompozitor i dirigent. On me je terao da nosim šminku i čiste bele čarape, ali je tome hvala Bogu došao kraj kad je grof otišao na drugi svet. Posle toga sam se vratio u Beč i krenuo da obilazim evropske prestonice. Eto da nije ove katedrale nikada ne bih napisao preko sto simfonija ili 70 gudačkih kvarteta kao što ne bi ni napisao moju divnu operu Apoteka“. Na šta mu je Betoven odgovorio: „Ma ti si otac simfonije i gudačkog kvarteta nema šta.“ Pobesneli Hajdn koji nije podneo šalu kreće u napad: „A šta si ti pametno uradio za života, je li?“. Kud je pitao ovo, Betoven je krenuo sa brbljanjem i nije stao, (ne znam ni kako ga je čuo kad je čovek – totalno gluv): „Pa ja sam ti, dragi moj, kompozitor ne samo iz epohe klasicizma kao ti i Mocart već i romantizma.

Prvo sam bio pevač u dvorskoj kapeli i imao časove kod Kristofa Nefea a nakon upoznavanja sa delima Baha sam se preselio ovde u Beč i nastavio studije. Ovde sam prvi put čuo i Mocartovu muziku. Onda sam se vratio u rodni grad na studije, pa potom odustao zbog Francuske revolucije i opet došao ovde gde sam radio sa tobom u izučavanju kontrapunkta. Tako da, mili, napisah ti ja i *Odu Radosti* i 9 nikad poznatijih simfonija i šta sve nećeš!”

„Bože me sačuvaj, krenuo je čovek da priča priču od Kulina Bana“, pomislih. Uhvativši malo prostora za razgovor htela sam da im ispričam šta se meni dešavalo od poslednjeg viđenja ali me je na pola priče prekinuo Mocart zapanjen što u svakom izlogu stoje čokoladne kuglice sa njegovom slikom na njima: „Šta je ovo? Ja sam svuda?“ Na šta mu je Betoven rekao da je poprilično poznat. Zbunjeni Amadeus kreće sa pričom: „Ja znam da sam ja popularan ali ne baš ovoliko... Pa jeste da sam krenuo da sviram sa 3 godine i pišem kompozicije već sa šest. Tata mi je muzičar i on je prvi prepoznao moj dar. Bio sam samostalni umetnik i doselio se u Beč, e tu je počelo moje zlatno doba.

Napisah ja i simfonija i sonata preko glave i *Jupitera* i *Praška*. A tek što sam voleo opere da pišem, još od trinaeste godine. Napisao sam *Čarobnu frulu*, *Figarovu ženidbu* i *Don Đovanija*. Uh sad kad sam se podsetio svega vidim zašto sam poznat. Stvarno sam legenda.“ „Jesi, klavira mi!“ reče mu Betoven. I baš u tom momentu kad smo završili razgovor i trebali da uđemo u klub, stiže mi poruka da je profesor Ivan Matejić digao pobunu i zvao policiju jer mene nema u sobi. I ako sam u nevolji i moram da trčim ka hotelu, bar sam se nakratko družila sa starim prijateljima.

Likovna kultura

BEČ KROZ UMETNINE

Ovaj muzej najveću pažnju privlači svojom velikom prelepom, visoko cenjenom kolekcijom umotničkih dela koja okežuju ceo prostor. Svako delo na svoj način mami poglede, kao da nas hipnotiše i navodi nas na razmišljanje o svakom. Ispred nekih slika sam staja čak pola sata jer su u meni budili neku neopisivu emociju. Za obilazak Albertine potrebno je oko 2 sata uživajući u razgledanju, dok su ulaznice samo 12 eura. Najintenzivniji utisak na posetioce ostavljaju; Albercht Durer - *Hare* (1502.), Gustav Klimt - *Portret žene sa ogrtačem i šeširom* (1897-1898.). Po meni najzanimljivije delo jeste Pablo Picasso - *Bista žene* (1958.), smatram da savršenost ovog dela kao i boje korišćene dosta razlikuju ovaj rad od bilo kog drugog. Najviše mi je privuklo pažnju što ovo delo nije prosto već je sačinjeno od toliko sitnih detalja koje bih mogla posmatrati satima.

Palata Šenbrun me je očarala kao ni jedan drugi muzej koji sam posetila. Pri ulasku u muzej okružuje vas čarobna prostorija prelepe arhitekture. Zlatni svećnjaci ukrašavaju visoke zidove pune, takođe, zlatnih detalja. Ogromnu površinu plafona zauzimaju prosto savršeni crteži i gledajući u njih se izgubite u lepoti te umetnosti. Dela koja su privukla moju pažnju bila su Martin van Meytens - *Svadbena večera* (1763.), Paul Troger - *Sopraporta* (1745.) Delo koje mi je posebno privuklo pažnju jeste: Joseph Rosa - *Pejzaž sa porodicom Peasant i dugom* (1763.), u ovom delu opažam mir. Priroda i zelenilo uokvireno velikom rekom iza koje izvire prelepa duga jednostavno je odmor za oči i mozak.

Ovaj muzej slično Šenbrunu izgleda poput bajke. Kao i prethodni, ovaj muzej je neprocenljiv. Za razliku od ostalih najveći utisak su mi ostavile jako zanimljive i inspirativne figure. Ove figure po mom shvatanju predstavljaju emocije, kao i nečiju bol i tugu koju nose u sebi. Zbog toga sam se najviše posvetila ovom savršenstvu od kamena. Ostalo vam neću otkrivati.

Jezik, mediji i kultura

SRBIJA VS. AUSTRIJA

Sve srećne zemlje liče jedna na drugu a svaka nesrećna je nesrećna na svoj način - rekao bi Lav Tolstoj da je ministar spoljašnjih poslova. Šalu na stranu - Srbija i Austrija su umnogome slične i baš zbog toga, šetajući ulicama Beča, imate priliku da čujete srpski jezik i to više desetina puta tokom dana. Usled ubrzanog razvoja i napretka Austrije, njeno uređenje i svakodnevni život njenih građana se bitno razlikuje od onog u Srbiji. Pre svega osvrnimo se na uređenje glavnog grada - parkovi u Beču su mnogo uređeniji i bogatiji nego oni kod nas. Bečki parkovi obiluju uredno održavanim cvetnim aranžmanima i travnatim površinama, naši parkovi su, takođe, uređeni ali ne u istoj meri kao oni u Beču. Gradski prevoz Beograda nije u najboljem stanju, autobusi su malobrojni, stari i uvek kasne, situacija u prestonici Austrije zavidno je bolja, njihovi autobusi su novijeg veka i obično ne kasne, autobuske stanice su u boljem stanju pa su i građani više motivisani da se kreću gradskim prevozom čime se značajno umanjuje emisija ugljen-dioksida.

Pored odlično organizovanih autobuskih linija, građanima Beča je na raspolaganju i metro mreža, koja se proteže ispod većeg dela grada. Jedna od najznačajnijih razlika, na kojoj su radnici Austrije izuzetno zahvalni, jeste fiksno radno vreme - koje se završava do 19h. Beč, baš kao i Beograd, vrvi od ljudi, sa svih strana se čuje žamor ljudi koji se užurbano kreću ka svojim destinacijama. Lepa osobina koja spaja prestonicu Austrije i naš glavni grad jeste bogata istorija i mnogobrojni dokazi i ostaci te istorije sačuvani kako na originalnim nalazištima, tako i u muzejima.

Pa tako u Beogradu možete videti ostatke rimskog puta ispred tržnog centra *Rajičeva*, dok u Beču na trgu *Michaelerplatz* imate priliku da osmotrite ostatke rimskih zidina i sistema za navodnjavanje grada. Poslednja, ali ne manje bitna, razlika koju ćemo navesti - jeste gostoprimstvo, mi Srbi smo u tome nenadmašivi. Kada se sve razlike i sličnosti uzmu u obzir, Srbija i Austrija su vrlo slične zemlje, međutim, svaka od njih ima svoje posebnosti i različitosti - zbog čega je svaka lepa na sebi svojstven način.

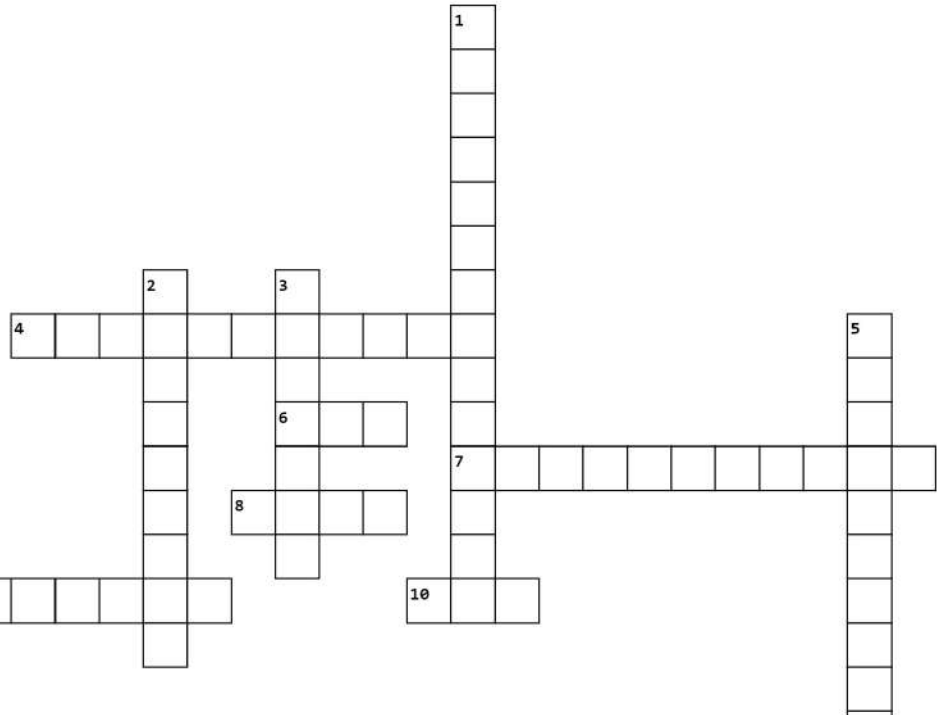

Ukrštenica i kviz

KVIZ INFORMISANOSTI

SCAN ME

Kahoot!

SCAN ME

BEČ 2022.

